

सर्व कायदेशीर अथवा न्यायालयीन विवादासाठी या आदेशाचा इंग्रजी अनुवाद अधिग्राह्य धरण्यात येईल.

वनजमिन- गोंदिया (पूर्वीचा भंडारा जिल्हा)

पिंडकेपार लघु पाटबंधारे प्रकल्पाच्या
बांधकामासाठी ४५.७८४ (मूळ प्रस्तावित
४८.१४४ हे.) इतकी झुडपी जंगल वनजमिन
वळती करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

महसूल व वन विभाग

शासन आदेश क्रमांक: एफएलडी-३५९८/प्र.क्र.२११/फ-१०

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.

दिनांक १९/०५/२०१४

वाचा:-

- १) प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांचे पत्र क्र.डेस्क-१७/एनसी/१/२६६/१९९७-९८, दिनांक २७/०४/१९९८
- २) महाराष्ट्र शासन पत्र समक्रमांक दिनांक २२/०६/१९९८
- ३) पर्यावरण व वन मंत्रालय, भारत सरकार, नवी दिल्ली यांचे पत्र क्र.८-७३/९८ एफसी, दिनांक १६/१०/२००८
- ४) महाराष्ट्र शासन पत्र समक्रमांक दिनांक ११/०८/२०११
- ५) महाराष्ट्र शासन पत्र समक्रमांक दिनांक ४/१२/२०१३
- ६) पर्यावरण व वन मंत्रालय, भारत सरकार, नवी दिल्ली यांचे पत्र क्र.८-७३/१९९८ एफसी, दिनांक ०४/०३/२०१४

आदेश :-

ज्याअर्थी, प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांनी तत्कालीन प्रकल्प यंत्रणा कार्यकारी अभियंता, लघु पाटबंधारे विभाग, जिल्हा भंडारा यांच्याकडून प्राप्त झालेला पिंडकेपार लघु पाटबंधारे प्रकल्पाच्या बांधकामासाठी गोंदिया जिल्ह्यातील ४८.१४४ हेक्टर इतकी झुडपी जंगल प्रकारातील वनजमिन वळती करणाचा प्रस्ताव राज्य शासनास उपरोक्त अ.क्र.१ येथील पत्रानुसार सादर केला होता.

आणि ज्याअर्थी, ही वनजमिन पिंडकेपार लघु पाटबंधारे प्रकल्पासाठी म्हणजेच जनहिताच्या प्रकल्पासाठी द्यावयाची आहे व या प्रकल्पासाठी वनेत्तर जमिन उपलब्ध नसल्यामुळे तसेच प्रकल्प स्थळ विवक्षित (site specific) असल्याची तसेच त्यासाठी वनेत्तर जमिन उपलब्ध नसल्याची बाब विचारात घेण्यात आली.

आणि ज्याअर्थी, राज्य शासनाने या प्रस्तावावर नीट विचार करून, प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांनी अ.क्र.१ येथील पत्रान्वये राज्य शासनास सादर केलेल्या वन (संवर्धन), अधिनियम, १९८० च्या कलम-२ खालील एकूण ४८.१४४ हेक्टर अशी झुडपी जंगल प्रकारातील वनजमिन वरील प्रकल्पासाठी वळतीकरणाचा प्रस्ताव वरील अ.क्र.-२ येथील दिनांक २२/०६/१९९८ च्या राज्य शासनाच्या पत्रान्वये केंद्र शासनास सादर केला होता.

आणि ज्याअर्थी, भारत सरकारने याबाबत सविस्तर विचार करून, राज्य शासनाने सादर केलेल्या वन (संवर्धन) अधिनियम, १९८० च्या कलम-२ खाली वनजमिन वळती करणाच्या प्रस्तावास वरील अ.क्र.३ येथील पत्रान्वये व त्या पत्रात नमुद केलेल्या अटीची पूर्तता प्रकल्प यंत्रणा करेल याच्या अधीन राहून तत्वतः मंजुरी प्रदान केली आहे.

आणि ज्याअर्थी, राज्य शासनाने वरील अ.क्र.-४ येथील पत्रान्वये अटी पूर्तता अहवाल पर्यावरण व वन मंत्रालय, भारत सरकार, नवी दिल्ली यांना सादर केला होता.

आणि ज्याअर्थी, राज्य शासनाने वरील अ.क्र.-५ येथील पत्रान्वये कुडवा ग्रामसभेशी संबंधित २.३६ हेक्टर वनजमिन या प्रस्तावातून वगळण्याची शिफारस केंद्र शासनास केली होती.

आणि ज्याअर्थी, पर्यावरण व वन मंत्रालय, भारत सरकार, नवी दिल्ली यांनी या प्रस्तावावर काळजीपूर्वीक विचार करून व वरील वस्तुस्थिती विचारात घेऊन, गोंदिया जिल्हयातील ४५.७८४ (मूळ प्रस्तावित ४८.१४४ हे.) हेक्टर इतकी झुडपी जंगल प्रकारातील वनजमिन उपरोक्त प्रकल्पासाठी काही अटींसह वरील अ.क्र.-६ येथील पत्रान्वये वळती करण्यास अंतिम मान्यता दिली आहे.

आणि म्हणून आता महाराष्ट्र शासन याद्वारे असे निर्देश देत आहे की, प्रकल्प प्राधिकरण म्हणजेच सद्यःस्थितीत कार्यकारी अभियंता, पाटबंधारे प्रकल्प विभाग, गोंदिया यांना पिंडकेपार लघु पाटबंधारे प्रकल्पासाठी प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांच्या पत्रासह जोडलेल्या प्रकल्प प्रस्तावात अधिक तपशिल नमुद केलेली आणि खाली दिलेल्या अनुसूचीमध्ये नमूद केलेली, ज्यामध्ये, झुडपी जंगल प्रकारातील वनजमिन समाविष्ट आहे, अशी एकूण ४५.७८४ (मूळ प्रस्तावित ४८.१४४ हेक्टर) हेक्टर वनजमिन या प्रस्तावासाठी वळती करण्यात यावी. भारत सरकारच्या दिनांक ०४/०३/२०१४ च्या पत्रातील अटी व शर्तीच्या पूर्ततेच्या अधीन राहून तसेच खालील अटींच्या पूर्ततेच्या अधीन राहून वनजमिन प्रकल्प यंत्रणेस वळती करण्याची कार्यवाही करण्यात यावी.

- १) वर नमूद केलेल्या भारत सरकारच्या तत्वतः मान्यता व अंतिम मान्यतेच्या पत्रातील विहित केलेल्या सर्व अटीचे प्रकल्प यंत्रणा अनुपालन करेल. प्रकल्प यंत्रणा सर्व अटीचे तंतोतंत अनुपालन करेल याची मुख्य वनसंरक्षक (प्रा), नागपूर हे खात्री करतील. मुख्य वनसंरक्षक (प्रा), नागपूर याबाबतचा अहवाल दर सहा महिन्यातून एकदा अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा केंद्रस्थ अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांना सादर करतील.

२) वन (संवर्धन) अधिनियम, १९८० व त्याअंतर्गत केलेले नियम आणि मार्गदर्शक सूचना व या आदेशातील अटींपैकी कोणत्याही अटींचे अनुपालन न करणे हे वन (संवर्धन), १९८० चा भंग ठरेल आणि त्याप्रमाणे याबाबत वैधानिक कारवाई करण्यात येईल.

३) उपरोक्त अटींपैकी कोणत्याही अटींचे अनुपालन न केल्यास (non compliance) संबंधित विभागीय वन अधिकारी, वन (संवर्धन) अधिनियम, १९८० अंतर्गत दिनांक २५/१०/१९९२ रोजी निर्गमित केलेल्या मार्गदर्शक सूचनातील कलम १.९ नुसार अहवाल राज्य शासनामार्फत क्षेत्रिय मुख्य वनसंरक्षक, पश्चिम क्षेत्र, पर्यावरण व वन मंत्रालय, भारत सरकार, भोपाळ यांना सादर करतील.

अनुसूची

अ.क्र.	गावाचे नांव	तालुका व जिल्हा	गट क्रमांक	वैधानिक दर्जा	वनक्षेत्र हेक्टर
१	रापेवाडा	तालुका	१६१, ११५, ११४, २७६,	झुडपी जंगल	४५.७८४
२	गोंडखेडी	गोंदिया,	२७८, २८१/१, ३०९, २७५,		
३	डवा	जि.गोंदिया	१२, ३५८, ३२८, ३१५,		
४	कवळेवाडा		१११, ८१, ७९, ११७, ११३,		
			११६, ११८, १६५, १६४,		
			१६२, १६३, १६१, १७४,		
			१७३, १७५, १७६, १५९,		
			१५८, १५७, १६६, १३९,		
			१४०, १४५, १३५, ४१/६०,		
			९/क		

सदर शासन आदेश महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१४०५१९१५१७०७०२१९ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(संजीव गौड)

मुख्य वनसंरक्षक (मंत्रालय)

प्रत- टप्पा-१ व टप्पा-२ च्या मंजुरी आदेशासह वरील आदेश आपल्या वेबसाईटवर अपलोड करण्याच्या विनंतीसह :

१. सचिव, पर्यावरण व वन मंत्रालय, भारत सरकार, नवी दिल्ली
२. प्रादेशिक मुख्य वनसंरक्षक, क्षेत्रिय कार्यालय, पर्यावरण व वन मंत्रालय, भारत सरकार, भोपाल

प्रत :

१. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर
२. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन्यजीव), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर
३. प्रधान सचिव (वने), महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
४. प्रधान सचिव (जलसंपदा), जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई
५. प्रधान सचिव, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
६. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा केंद्रस्थ अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर
७. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (संधारण), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर
८. मुख्य वनसंरक्षक (मंत्रालय) (श्री.गौड), महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
९. सह सचिव (श्री.फारुकी), महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१०. मुख्य वनसंरक्षक (प्रा), नागपूर
११. जिल्हाधिकारी, गोंदिया
१२. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, गोंदिया
१३. उप वनसंरक्षक, गोंदिया
१४. कार्यकारी अभियंता, पाटबंधारे प्रकल्प विभाग, गोंदिया
१५. निवडनस्ती (फ-१०)

२. जिल्हाधिकारी, गोंदिया, मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, गोंदिया व उप वनसंरक्षक, गोंदिया यांना निर्देशित करण्यात येते की, वरील आदेशाची प्रत स्थानिक संस्था, पंचायत आणि संबंधित शासकीय कार्यालयांचे प्रमुख यांना पाठविण्यात यावी. तसेच त्यांनी वरील आदेश त्यांच्या कार्यालयातील सूचना फलकावर तसेच वरील कार्यालय प्रमुखांच्या सूचना फलकावर सर्वसामान्य जनतेच्या माहितीसाठी प्रदर्शिले जातील याची खात्री करावी.

३. कार्यकारी अभियंता, पाटबंधारे प्रकल्प विभाग, गोंदिया यांना निर्देशित करण्यात येते की, वन मंजुन्यांचे सर्व आदेश एक स्थानिक भाषेतील व एक इंग्रजी भाषेतील प्रसिद्ध अशा दोन दैनिक वृत्तपत्रात प्रसारित करावेत.

४. स्थानिक स्वराज्य संस्था, पंचायत, नगरपालिका, नगरपरिषद आणि संबंधित शासकीय कार्यालयांचे प्रमुख यांना निर्देशित करण्यात येते की, आदेशांची प्रत मिळाल्यापासून ३० दिवसापर्यंत सदर आदेश सूचना फलकावर प्रदर्शित करावे.

Forest Land - Gondia (Erstwhile Bhandara District)

Diversion of 45.784 ha. (originally proposed 48.144 ha.) of Zudpi Jungle for construction of Pindkepar Minor Irrigation Tank.

**Government of Maharashtra
Revenue and Forest Department
Government Order No.: FLD -3598/CR-211/F-10,
Mantralaya, Mumbai 400032.**

Date: 19/05/2014

Read -

- 1) Letter from Principal Chief Conservator of Forests (Head of Forest Force), Maharashtra State, Nagpur, no. Desk-17/NC/I/266/1997-98, dated 27/04/1998
- 2) Letter from Government of Maharashtra of even no. dated 22/06/1998
- 3) Letter from Government of India, Ministry of Environment & Forests, New Delhi no. 8-73/98-FC, dated 16/10/2008.
- 4) Letter from Government of Maharashtra of even no. dated 11/08/2011,
- 5) Letter from Government of Maharashtra of even no. dated 4/12/2013
- 6) Letter from Government of India, Ministry of Environment & Forests, New Delhi No.8-73/1998/FC, dated 04/03/2014.

Order :-

Whereas Principal Chief Conservator of Forests (Head of Forest Force), Maharashtra State, Nagpur vide his letter referred at sr. no. 1 above has submitted a proposal received from the then User Agency Executive Engineer, Minor Irrigation Division, District Bhandara for diversion of 48.144 ha. of Zudpi Jungle land in Gondia District for construction of Pindkepar Minor Irrigation Tank to the State Government.

AND whereas, the construction of Pindkepar Minor Irrigation Tank shall benefit the general public of the State. Government has considered that this project is of public importance, non availability of alternative non forest lands for construction of Pindkepar Minor Irrigation Tank and the project is site specific.

AND whereas, Government of Maharashtra vide its letter referred at sr. no. 2 above after careful scrutiny and consideration has recommended it to the Government of India to divert the 48.144 ha of Zudpi Jungle for the above project under section 2 of Forest (Conservation) Act, 1980.

AND whereas, Government of India after due consideration, vide its letter referred at sr. no. 3 above, granted in-principle approval to above proposal submitted by Government of Maharashtra for diversion of Zudpi Jungle under section 2 of Forest (Conservation) Act, 1980. Government of India accorded in-principle approval subject to fulfillment of certain conditions mentioned in its letter dated 16/10/2008, by the User Agency.

AND whereas, Government of Maharashtra vide its letter referred at sr. no.4 above, has submitted compliance of those conditions to Government of India, Ministry of Environment & Forests, New Delhi.

AND whereas, Government of Maharashtra vide its letter referred at sr. no.5 has recommended to the Government of India that the 2.36 ha. of forest land pertaining to the Kudwa Gram Sabha be excluded from the proposal.

And whereas Ministry of Environment & Forests, Government of India, New Delhi vide its letter referred at sr. no. 6 above, after due consideration of above facts accorded formal approval under section 2 of forest (Conservation) Act, 1980 for the diversion of 45.784 ha. (originally proposed 48.144 ha.) of Zudpi Jungle in Gondia District for construction of Pindkepar Minor Irrigation Tank with certain conditions.

NOW, therefore, Government of Maharashtra hereby directs that the forest land area of 45.784 ha. (originally proposed 48.144 ha.) consisting of Zudpi Jungle, more specifically described in the proposal submitted vide letter mentioned at sr. no.-1 here in above from Principal Chief Conservator of Forests (Head of Forest Force), Maharashtra State, Nagpur and as per details given in the Schedule given below, be diverted to the existing User Agency, i. e. Executive Engineer, Irrigation Project Division, Gondia for construction of Pindkepar Minor Irrigation Tank. The diversion shall be effected subject to the compliance of terms and conditions mentioned in the letter dated 04/03/2014 of Government of India. This approval for diversion of forest land is also subject to compliance of following conditions by the User Agency-

1. The User Agency shall comply with all the conditions stipulated in the in principle and formal approval letters of Government of India, referred above. The Chief Conservator of Forests (T), Nagpur shall ensure the strict compliance of the conditions by the User Agency. Chief Conservator of Forests (T), Nagpur will furnish the report in this regard to Additional Principal Chief Conservator of Forests and Nodal Officer, Maharashtra State, Nagpur once in every six months.
2. Non compliance of any of the conditions mentioned in this order and Rules and Guidelines made / issued under Forest (Conservator) Act, 1980, shall amount to violation of Forest (Conservator) Act, 1980 and action would be taken accordingly.

3. In case of non-compliance of any of the above conditions, the concerned Divisional Forest Officer shall report through the State Govt. to Regional Chief Conservator of Forests, Government of India, Ministry of Environment & Forests, Bhopal as per procedure laid down in the clause 1.9 of guidelines on 25/10/1992 under the Forest (Conservation) Act, 1980.

SCHEDULE

Sr.no	Name of Village	Tal. & District	Gut No.	Status of the Forest land	Area in Ha.
1	Rapewada	Tal. Gondia, District Gondia	961, 915, 114, 276, 278, 289/1, 309, 275, 12, 358, 328, 315, 111, 81, 79, 117, 113, 116, 118, 165, 164, 162, 163, 161, 174, 173, 175, 176, 159, 158, 157, 166, 139, 140, 145, 135, 41/60, 9/k	Zudpi Jungle	45.784
2	Gondkhairi				
3	Dawwa				
4	Kawlewada				

This Government Order of Maharashtra Government is available at the website www.maharashtra.gov.in. Reference no. for this is 201405191517070219. This order has been signed digitally.

By order and in the name of the Governor of Maharashtra.

(Sanjeev Gaur)

Chief Conservator of Forests (Mantralaya)

Copy forwarded with request to upload this order on their website along with the Stage-I and Stage-II clearances to :

1. Secretary, Ministry of Environment & Forests, Government of India, New Delhi
2. Regional Chief Conservator of Forests, Government of India, Ministry of Environment & Forests, Regional Office, Western Region, Bhopal.

Copy to :

1. Principal Chief Conservator of Forests, (HoFF), Maharashtra State, Nagpur
2. Principal Chief Conservator of Forests, (Wildlife), Maharashtra State, Nagpur
3. Principal Secretary (Forests), Revenue & Forest Department, Mantralaya, Mumbai
4. Principal Secretary (Water Resources), Water Resources Department, Mantralaya, Mumbai
5. Principal Secretary, Tribal Development Department, Mantralaya, Mumbai

6. Additional Principal Chief Conservator of Forests and Nodal Officer, Maharashtra State, Nagpur
7. Additional Principal Chief Conservator of Forests (Conservation), Maharashtra State, Nagpur.
8. Chief Conservator of Forests (Mantralaya), Revenue & Forest Department, Mantralaya, Mumbai
9. Joint Secretary (Shri Faruqui), Revenue & Forest Department, Mantralaya, Mumbai
10. Chief Conservator of Forests (T), Nagpur
11. Collector, Gondia
12. Chief Executive Officer, Gondia
13. Deputy Conservator of Forests, Gondia
14. Executive Engineer, Irrigation Project Division, Gondia
15. Select File, Desk F-10.

2. Collector Gondia and CEO, ZP, Gondia and Deputy Conservator of Forests, Gondia are hereby directed to forward the copy of this order to concerned Heads of Local Bodies, Panchayats, Municipal Bodies in addition to the relevant offices of the Government and they shall also ensure the display of this order on their notice board as well as on the notice board of local self government bodies for the information of general public.

3. Executive Engineer, Irrigation Project Division, Gondia is hereby directed that he should publish the entire order of forest clearances granted in verbatim along with the conditions and safe guards imposed by the Central Government while granting forest clearances in two widely circulated daily news papers, one in vernacular language and other in English language.

4. Heads of Local Bodies, Panchayats and Municipal Bodies in addition to the relevant offices of the Government are hereby directed to display the same on their notice board for 30 days from the date of receipt for the information of general public.